

A TORT I A DRET

Xavier Domènech

xdomenech@regio7.cat

Aquest article conté paraulotes

Ignoro quin sabó van utilitzar les nenes de Bellver obligades per la seva mestra a rentar-s'hi la boca, però és una pràctica poc recomanable perquè els sabons poden contenir ingredients tòxics. Per això la vella frase «t'hauràs de rentar la boca amb sabó» no era una ordre sinó una metàfora, per mostrar als infants que el renec que acaben de dir era una cosa bruta i fastigosa.

Un renec és una paraulota que es considera grollera, in-

convenient, o injuriosa contra les coses sagrades. De fet, el terme ve de renegar, que és negar amb insistència la pròpia fe, però s'aplica a qualsevol expressió impròpia d'una parla gentil i educada. En el procés d'aprenentatge dels infants, descobrir el renec és descobrir la transgressió, el plaer de dir allò que no s'ha de dir. Quan ens fem grans aquell plaer infantil no ens abandona. Si de menuts és l'escatologia el motiu de les primeres rialles entre

dents, amb els anys el sexe guanya protagonisme: tot queda al final del ventre. No és pas una exclusiva de la nostra cultura de llatins escaldufats i més o menys reprimits; qui s'avorreixi pot intentar comptar quantes vegades es pronuncia la paraula «fuck» en un episodi de l'exitosa sèrie *Succession*. Brian Cox, l'actor que interpreta el patriarca de la família protagonista, va afegir un «fuck off!» pel seu compte en una rèplica i els guionistes el van convertir en

marca distintiva del personatge. L'equivalent català seria «la merda!» o «a cagar!», que en calla la nostra llengua en la fase anal. Pel que fa al «fuck», sugereixo els ancestrals i genital «cony» i «collons» abans qu «joder», una espècie invasor encertadament denunciad per Marc Marcè a la seva columna. Amb tants de renec com hem generat en més d mil anys de parla popular, pe què en busquem a fora? I pe què els escampem des de la televisió normalitzadora? Una cosa és que s'escapi un «joder en una conversa i una altra le vegades que ho deia la parell protagonista de *Plats Bruts*: S'haurien d'haver rentat l boca amb sabó de ratafia.